

безпеки у цілому і особистої безпеки людини, зокрема, засобом підтримання і зміцнення соціальної злагоди, цілісності суспільства, держави.

Список використаних джерел:

1. Добрышина Л. Н. Социально-экономическая безопасность: сущность, эволюция, факторы / Л. Н.Добрынина // Транспортное дело России. – 2011. - №10. – С.5-7.
3. Жаліло Я. А. Економічна стратегія держави: теорія, методологія, практика: Монографія / Я. А. Жаліло; В.о. Нац. ін-т стратег. досліджень.– К.: НІСД, 2003. – 368 с.
2. Охріменко О. О. Соціальна відповідальність. - Навчальний посібник / О. О. Охріменко, Іванова Т. В. – Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – 2015. – 180 с.
4. Предборський В. А. Економічна безпека держави: Монографія / В. А. Предборський. – К.: Кондор. – 2005. – 391 с.

УДК 316.42:330.33.01(477)

Плекан Уляна, аспірант

*Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна*

**НОСІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ПИТАННІ
ВИХОДУ З КРИЗИ В УКРАЇНІ**

Plekan Uliana, Postgraduate student

**CARRIERS OF SOCIAL RESPONSIBILITY IN QUESTION OF EXIT FROM THE
CRISIS IN UKRAINE**

Соціально відповідальна поведінка всіх суб'єктів держави є запорукою гідного рівня життя населення, створення комфортних умов для розвитку особистості, процвітання бізнес-структур та ефективного функціонування ринкової економіки, зорієнтованої на соціальні проблеми суспільства.

Зростання соціальної відповідальності нації має виявлятися у реалізації ідеї, яка об'єднала б моральні прагнення усіх членів суспільства, у вкоріненні нових ціннісних орієнтирів, відновленні духовності суспільства. Саме інститут соціальної відповідальності покликаний зайняти складну нішу національної ідеї виходу із системної кризи.

Соціальна відповідальність віддзеркалює моральність суб'єктів соціальної держави у процесі виконання ними своїх обов'язків перед місцевою громадою, суспільством, державою. Трагічні події останніх років в Україні трансформують усталені соціальні цінності громадян, підвищуючи їх соціальну зрілість. Зростає прагнення кожної людини долучитися до вирішення суспільних проблем.

Актуальність соціальної відповідальності на українських теренах пояснюється

багатьма причинами, серед яких:

- загрози територіальної цілісності;
- глобалізація економічного простору;
- інтелектуалізація людської праці;
- активізація техногенних та екологічних проблем.

Вказані причини стали поштовхом для багатьох наукових досліджень соціалізації суспільства, більшість з них присвячена соціальній відповідальності бізнес структур.

Варто зазначити, що носіями соціальної відповідальності, окрім бізнесу, є держава та всі люди як члени суспільства. Дані суб'єкти відрізняються соціальним навантаженням і, відповідно, здійснюваними соціальними функціями.

Виділяють три рівні соціальної відповідальності:

1. Макроекономічний – рівень держави
2. Мікроекономічний – рівень підприємства
3. Особистісний – рівень людини, громадянина.

Виконуючи роль регулятора суспільної поведінки, соціальна відповідальність передбачає сумлінність та чесність у ставленні громадянина, посадової особи, органу державної влади, підприємства до своєї діяльності. У випадку, якщо суб'єкти не дотримуються встановлених законом норм поведінки та не виконують обов'язки, останні отримують певні негативні наслідки [1].

Держава покликана забезпечувати суспільство соціальними потребами, процес їх задоволення є її основною функцією. Держава по своїй суті є соціальною, її основоположною властивістю є збереження та розвиток суспільства як цілісного соціального організму.

Багатофункціональність соціальної відповідальності держави виявляється у тому, що вона сприяє:

- підтримці позитивного іміджу країни;
- реалізації дієвого державного управління;
- обов'язковому здійсненню соціальної відповідальності на мікроекономічному рівні та на рівні громадянина;
- досягненню кращих соціальних стандартів;
- покращенню умов життя в країні [2].

Соціальна відповідальність зобов'язує посадовців органів державної влади та органів місцевого самоврядування надавати громадськості інформацію про стан виконання повноважень та обов'язків. Суб'єкти макроекономічного рівня спрямовують увагу усіх зацікавлених сторін соціального діалогу на вирішення актуальних питань через практики соціальної відповідальності.

Персоніфікація соціальної відповідальності спричинена не тільки досягнутим рівнем соціальних відносин її суб'єктів, але, найперше, біологічною, духовною та соціальною природою людини. На особистісному рівні соціально відповідального громадянина характеризують свідоме дотримання норм етики поведінки у відносинах з іншими людьми, державою, навколишнім середовищем, а також у вчасній сплаті податків на потреби суспільства. Вказана поведінка є базовим рівнем соціальної відповідальності. Рівень соціалізації особистості зростає за умови допомоги ближнім, здійснення благодійності, волонтерської діяльності, участі у програмах відновлення навколишнього середовища тощо.

На мікрорівні соціальна відповідальність передбачає прагнення компанії бути суспільно корисною для людей, організацій та всього суспільства під час здійснення своєї діяльності. Серед різноманіття тлумачень терміну «соціальна відповідальності бізнесу» вважаємо вдалим лаконічне трактування її як відповідальності підприємця за інтегровану суспільну корисність його бізнесу [3]. Вияви підприємством турботи у відношенні до працівників, споживачів, територіальної громади та докільля понад встановлені законами норми прийнято вважати гідною соціально відповідальною діяльністю.

У контексті подолання фінансово-економічної кризи в Україні соціальна відповідальність сприяє:

- раціональному споживанню ресурсів;
- розвитку людського капіталу завдяки підвищенню кваліфікації та згуртованості працівників;
- культивуванню національних та родинних цінностей, здорового способу життя.

Соціальна відповідальність на усіх зазначених рівнях є тим особливим видом суспільних відносин, який виступає індикатором економічної, соціальної та політичної зрілості громадянського суспільства.

Взаємовідносини між державою, суб'єктами підприємництва та громадянами у соціально орієнтованому суспільстві мають базуватися на взаємній відповідальності та цивілізованих рамках підприємницької діяльності та людської поведінки. Задля виходу із кризи необхідне: поширення ідей соціальної відповідальності серед усіх її носіїв; застосування практики соціального договору; викорінення із свідомості нації соціальної конфронтації. Усі суб'єкти соціальних відносин в Україні повинні зайняти свою нішу в забезпеченні регулювання системності розвитку економічних систем з метою їх соціалізації.

Список використаних джерел:

1. Радченко О.В. Ціннісний вимір соціальної відповідальності в демократичній державі: [монографія] / О.В. Радченко, І.Г Савченко. – Х.: Вид-во ХНУВС, 2008. – 200 с.

2. Концепція соціальної держави в Україні (проект) [Електронний ресурс] / Л.І. Ільчук, А.В. Сивак, О.О. Давидюк // Центр перспективних соціальних досліджень / М-во праці та соц. політики України, Нац. акад. наук України. — К., 2010. — Режим доступу: <http://www.cpsr.org.ua>

3. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: монографія / [А.М. Колот, О.А. Грішнова та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Колота. — К.: КНЕУ, 2012. — С. 427

УДК 338.48

Шандар Анна, магістр

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»,
м. Київ, Україна*

ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ ЯК ФОРМА АКТИВІЗАЦІЇ СПРИЯННЯ РАЦІОНАЛЬНІЙ ЗАЙНЯТОСТІ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ

Shandar Anna, Master

GREEN TOURISM AS A FORM OF RATIONAL SUPPORT OF RURAL POPULATION EMPLOYMENT

Реалії соціально-економічного та політичного розвитку України активізували формування поглядів щодо розуміння сільського зеленого туризму як особливої специфічної форми відпочинку на селі із широкими можливостями використання природного та культурного потенціалу даного регіону. У більшості країн світу (Франція, Іспанія, Ісландія, Італія, Польща) розвиток зеленого туризму є невід'ємною складовою комплексного соціально-економічного розвитку села. Відповідно, дане питання є актуальним і для нашої країни, оскільки є одним із механізмів забезпечення добробуту сільського населення.

Наукові дослідження процесу становлення та функціонування зеленого туризму показали, що вчені й досі не мають спільного методичного підходу щодо визначення сутності даного поняття. Державне агентство України з туризму та курортів ототожнює поняття «сільський» і «зелений туризм» та виокремлює три його різновиди: агротуризм, відпочинковий туризм, екотуризм. Представники Всесвітньої туристичної організації відокремлюють площину сільськогосподарської діяльності від безпосередньо туристичного бізнесу і досліджують зміст і специфіку розвитку останнього в комплексі діяльності з надання послуг альпіністського, спортивного, оздоровчого характеру, організації полювання, рибальства, гірських походів, культурно-оздоровчих подорожей. Суто з економічної точки зору трактують зміст зеленого туризму зарубіжні науковці: «це одна з альтернатив для підвищення доходів і потенційної життєздатності малих фермерських господарств і